این مقاله طبق مجوز شماره ۹۳/۱۷/۸۰۵ مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری RICeST زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در آن مرکز نمایه و منتشر شده است.

بررسی عوامل موثر بر زندگی مجردی, و تفرد گرایی دربین جوانان ۲۵- ۴۵ساله تهران

محمد نعمتی[۱]، میترا خطیبی مهر[۲]

[۱] دانشجوی دکتری جامعه شناسی، دانشگاه علوم تحقیقات تهران mohammad.nemati@srbiau.ac.ir
[۱] دانشجوی کارشناسی ارشد علوم اجتماعی، دانشگاه علوم تحقیقات تهران mohammad1367 nemati@gmail.com

چکیده:

هدف کلی از انجام پژوهش حاضر بررسی بررسی عوامل موثر بر زندگی مجردی دربین جوانان ۲۵- ۴۵ساله تهران می باشد.

روش تحقیق: این پژوهش از نظر هدف، تحقیقی کاربردی است و از نظر جمع آوری داده ها میدانی و از نظر روش انجام کار پیمایشی و از نظر تجزیه و تحلیل داده ها توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری این پژوهش عبارت است کلیه جوانان ۲۵الی ۴۵ سال در تهران می‌باشد. با توجه به این که تعداد جامعه مورد نظر محدود می‌باشد با استفاده از جدول کرجسی مورگان، حجم نمونه ۳۸۵ نفر تعیین شد و از روش نمونه گیری تصادفی ساده استفاده شده است. و در این پژوهش به منظور گردآوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته استفاده گردید. در این پژوهش به منظور بررسی فرضیات ازنرم افزار spss استفاده شد.

یافته ها:

نتایج حاصل از پژوهش حاضر مبین آن است که شبکه‌های اجتماعی،محدودیت هـای ضـداستقلال طلبانه ،سخت الوصول بودن شرایط ازدواج ،سبک تربیتی والدین ،عدم مسئولیت پذیری ،شکاف نسلی بر زندگی مجردی جوانان تاثیرگذار است.

واژه های کلیدی: شبکه‌های اجتماعی،محدودیت هـای ضـداستقلال طلبانه ، شرایط ازدواج ،سبک تربیتی والدین ،عدم مسئولیت پذیری ،شکاف نسلی ،زندگی مجردی

مقدمه:

جامعه مدرن متاخر به سوی جامعه ای فردگرایانه تر حرکت می کند جامعه ای که پیشرفت فردی را تقویت می کند با نظام خانواده که محدود کننده فعالیت های اجتماعی است در تعارض است و باعث می شود تا افراد زندگی تنها و غیر خانوادگی را ترجیح دهند جامعه ما نیز در حال گذار است و در چنین جامعه ای که روز به روز جنبه رقابتی دارد و کمال گرایی به شکل فردی تقویت می شود هدف ها بیشتر تبدیل به هدف های فردی می شوند یکی از این هدف ها روی آوردن جوانان به زندگی مجردی است که افزایش آن چند سالی است که در کشورهای مختلف از جمله ایران توجه همگان را جلب نموده است(اقامتی گشتی و امین کنعانی، ۱۳۹۳: ۶۵). مسئله فردگرایی و تجردگرایی افراد ریشه در درون خانواده دارد، چراکه ارتباط درون گرایی خانواده ها تبدیل به ارتباط موزاییکی شده یعنی خانواده در کنار یکدیگر هستند اما هیچگونه ارتباطی با یکدیگر ندارند. دوری از اداب و سنن سبب می شود تا افراد فردگرا شوند و تصمیم به زندگی جداگانه گیرند. این موضوع بیشتر در خانواده های متوسط و بالا صورت می گیرد که تبدیل به افراد تجردگرا می شوند. علاوه بر این حس استقلال خواهی در جوانان سبب شده تا با تجردگرایی نشان دهند که متکی به کسی نیستند. به طوری که می توان گفت گرایش جامعه به سمت صنعتی سوق پیدا کرده یعنی جامعه در حال گذر است (روزنامه رسالت، ۱۳۹۱: ۶).نگرش جوانان در هرنسل با نسل قبلی تـفاوت هـایی دارد، نوع نگاه به سبک زندگی، رابطه با دیگران (نوع و سطوح آن)، آینده نگری، ریسک پذیری و میزان اهمیت هویت فردی و جمعی در میان نسل کنونی براثر گسترش سطح ارتباطات و افزایش منابع اطلاعاتی (نـسبت بـه نسل های پیشین)، شکل جدیدی یافته است . "افول ساختارهای سنتی روابط خانوادگی و رواج صورت های جدیدِ گذار به بزرگسالی علاوه برآنکه تغییراتِ کیفی در جـوامع ایجـاد می-کند، توازن قدرت در روابط والدین و فـرزندان را نـیز دستخوش تغییر میسازد "(ذکایی، ۱۳۸۶: ۱۰۱). امروزه وقتی مسئله ازدواج در خانواده ها و در میان جـوانان مـطرح میشود غالباً به جای این که به ضرورت این امر بیندیشند، تصوری مبهم در واقـع کـوهی از مـشکلات و موانع در مقابل دیدگان شان مجسم میگردد. مهریه سنگین و مخارج هنگفت خرید طلا و جواهر، هدایا و لبـاس گـوناگون ، هزینه های هنگفت جشن های عقد و عروسی و هزینه اجاره ، رهن یا خرید، بـارداری، فـقدان شـغل و ده ها مسئله دیگر خانوادگی، اقتصادی و اجتماعی مسئله ازدواج جوانان را به تاخیر میاندازد(اسکندری چراتی، ۱۳۸۷: ۱۱).با توجه به آنچه گفت شد مسئله اصلی در پژوهش حاضر این می باشد که عوامل موثر برزندگی مجردی می باشد، علاوه بر آن، اهمیت کارکردی مفاهیم پژوهش حاضر در آرای صاحبنظران، می توان اذعان نمود که این مطالعه به دلیل کافی نبودن مطالعات داخلی درباره متغیرهای پژوهش و اهمیت روز افزون حوزه پژوهش در جوامع امروزی، انجام این پژوهش ضروری است،در این میان در خصوص ضرورت و